

Sygn. akt I C 1017/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 września 2018r.

Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Anita Wolska

Protokolant: Aneta Siemaszko

po rozpoznaniu w dniu 14 września 2018r. w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa z siedzibą w S.**

przeciwko **A. S. (1)**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego A. S. (1) na rzecz powoda (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa z siedzibą w S. kwotę 6.000 zł (sześć tysięcy złotych) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 08 maja 2015r. do dnia 31 grudnia 2015r., a od dnia 01 stycznia 2016r. do dnia 28 września 2018r. wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie.

II. zasądzoną w pkt I wyroku kwotę 6.000 zł (sześć tysięcy złotych) rozkłada na 30 (trzydzieści) rat w wysokości po 200 zł (dwieście złotych) każda, płatnych do dnia 15 (piętnastego) każdego miesiąca, poczynając od miesiąca października 2018r. do marca 2021r. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat.

III. umarza postępowanie w sprawie co do zapłaty kwoty 6.000 zł (sześć tysięcy złotych) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 08 maja 2015r. do dnia 31 grudnia 2015r. , a od dnia 01 stycznia 2016r. do dnia zapłaty wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie.

IV. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.510,50 zł (jeden tysiąc pięćset dziesięć złotych pięćdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Anita Wolska

Sygn. akt I C 1017/15

UZASADNIENIE

Pozwem z 28 kwietnia 2015r. powód (...) Sp. z o.o. sp.k z siedzibą w S. wniósł o zasądzenie od pozwanego A. S. (1) kwoty 12.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 2.400 zł, a także kwoty 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz kwoty 600 zł uiszczonej tytułem opłaty sądowej od pozwu.

W uzasadnieniu swego żądania powód wskazał, że na mocy umowy zlecenia zawartej z pozwanym w dniu 18 lutego 2014r. świadczył on na jego rzecz usługę ochrony. Według powoda w dniu 24 kwietnia 2014r. pozwany stawiał się do

świadczenia zlecenia pod wpływem alkoholu. Nadto powód wyjaśnił, że pismem z 25 kwietnia 2014r. wypowiedziano pozwanemu umowę zlecenia w trybie natychmiastowym i wezwano go do zapłaty kwoty 12.000 zł tytułem kary umownej. Pomimo wezwania pozwany nie dokonał żadnej płatności i w związku z tym przedmiotowy pozew jest zasadny(k.2-3).

W odpowiedzi na pozew wniesionej w dniu 18 sierpnia 2015r. (k.34) pozwany uznał żądanie pozwu w części t.j. co do zapłaty kwoty 4.000 zł, wnosząc jednocześnie o rozłożenie spłaty tej kwoty w ratach miesięcznych w wysokości maksymalnie po 200 zł. Jednocześnie oświadczył, iż nie dokonał żadnej wpłaty w okresie 204/2015 r., gdyż był osobą bezrobotną, bez prawa do zasiłku, korzystającą z pomocy MOPS-u w Ł..

Następnie w piśmie z dnia 10 października 2016r. (k.52) w ustosunkowaniu się do stanowiska pozwanego i wniosku o rozłożenie na raty wyraził zgodę na obniżenie kary umownej o połowę t.j. do kwoty 6.000 zł oraz kwoty zastępstwa procesowego t.j. do kwoty 1.200 zł, nadto rozłożenie należności na miesięczne raty w kwocie 200 zł każda. W kolejnym piśmie z dnia 05 grudnia 2016r. (k.57) powód oświadczył, iż ogranicza żądanie pozwu do kwoty 6.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, podtrzymuje wniosek o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych oraz cofa pozew w pozostałym zakresie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 18 lutego 2014r. (...) Sp. z o.o. sp.k. z siedzibą w S. i A. S. (1) zawarli umowę zlecenia nr (...)ŁÓDŹ, na podstawie której pozwany świadczył na rzecz zleceniodawcy usługę ochrony. Zgodnie z pkt 8 ust. 1 umowy zleceniodawcy przysługiwało prawo wypowiedzenia umowy w trybie natychmiastowym w przypadku nie wykonywania lub nienależytego wykonywania umowy przez zleceniobiorcę (np. porzucenie, kradzież, stan po spożyciu alkoholu, stan nietrzeźwości, stan po zażyciu środków odurzających). W pkt 8 ust. 4 umowy przewidziana została kara umowna w kwocie 12.000 zł jeżeli przyczyną rozwiązania umowy w trybie natychmiastowym jest stan po spożyciu alkoholu, stan nietrzeźwości lub stan po zażyciu środków odurzających. Zgodnie z jego brzmieniem „ Zleceniobiorca zapłaci Zleceniodawcy karę umowną w wysokości 12.000,00 zł „. Została ona zawarta na czas określony od dnia 19 lutego 2014r. do 30 września 2014r.

Dowód:

- umowa zlecenia z 18.02.2014r. wraz z załącznikiem nr 1 k. 7-8.

W dniu 24 kwietnia 2014r. pozwany stawiał się do pracy pod wpływem alkoholu. Ok. godz.20:10 Ł. M. został poproszony przez dowódcę zmiany powodowej spółki (...) o zbadanie alkomatem pozwanego. Wynik badania okazał się pozytywny. W celu zbadania dokładnej zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu przeprowadzono badanie alkomatem (...). Pierwsze badanie o godz. 20:15 wykazało u pozwanego 0,37 mg/l =0,74 promila. Drugie badanie o godz: 20:30 wykazało 0,36 mg/l =0,72 promila, a trzecie o godz. 20:40 - 0,35 mg/l =0,70 promila. Kontrola trzeźwości przeprowadzona została w obecności dowódcy zmiany i zostali powiadomieni o jej wynikach dowódcy ochrony obiektu w osobach : T. F., J. M., P. E. oraz kierownika sekcji bezpieczeństwa – J. G.. Pozwany opuścił teren firmy w asyście dowódcy zmiany.

W dniu 25 kwietnia 2014r. wypowiedziana została pozwanemu przedmiotowa umowa zlecenia w trybie natychmiastowym, o którym mowa w pkt 8 ust.1 umowy zlecenia z dnia 18 lutego 2014r. w związku z niewykonywaniem przez niego przedmiotowej umowy w ten sposób, że dnia 24 kwietnia 2014r. stawiał się do świadczenia umowy pod wpływem alkoholu. Wypowiedzenie zostało doręczone pozwanemu w dniu 28 kwietnia 2014r.

Dowód:

- wniosek o rozwiązanie umowy zlecenia k.9,

- notatka służbowa z 24.04.2014r. k.10-11,

- protokół użycia urządzenia kontrolno-pomiarowego do ilościowego oznaczenia alkoholu w wydychanym powietrzu z 24.04.2014r. k.12-13,

-wypowiedzenie umowy z 25.04.2014r. wraz potwierdzeniem odbioru k.14-15,

-zeznania pozwanego A. S. k.80-81.

Pismem z 25 kwietnia 2014. (...) Sp. z o.o. sp.k. z siedzibą w S. wezwał A. S. (1) do zapłaty kwoty 12.000 złotych tytułem kary umownej w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

Pismo doręczono pozwanemu w dniu 28 kwietnia 2014r.

Dowód:

- przedsądowe wezwanie do zapłaty z 25.04.2014r. wraz potwierdzeniem odbioru k.16-17.

Sąd zważył, co następuje:

Powód opierał swoje roszczenie na postanowieniach umowy zlecenia, której przedmiotem było o świadczenie usług związanych z ochroną rzeczy i usług. Zobowiązanie to należało zakwalifikować jako umowę zlecenia w rozumieniu art. 750 k.c. w zw. z art. 734 § 1 k.c. W myśl art. 735 § 1 k.c. jeżeli ani z umowy, ani z okoliczności nie wynika, że przyjmujący zlecenie zobowiązał się wykonać je bez wynagrodzenia, za wykonanie zlecenia należy się wynagrodzenie.

Według powoda podstawą do wypowiedzenia przedmiotowej umowy pozwanemu i obciążenia go obowiązkiem uiszczenia kary umownej było wykonywanie obowiązków w dniu 24 kwietnia 2014r. przez zleceniobiorcę pod wpływem alkoholu. Ten właśnie fakt strona powodowa wskazała jaką wyłączną przesłankę rozwiązania stosunku zlecenia w trybie natychmiastowym, o którym mowa w pkt 8 ust.1 zawartej umowy zlecenia między stronami.

Zgodnie z art. 483 §1 k.c. można zastrzec w umowie, że naprawienie szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego nastąpi przez zapłatę określonej sumy (kara umowna). Obowiązek zapłaty kary umownej został w umowie zastrzeżony w przypadku nie wykonywania lub nienależytego wykonywania umowy przez zleceniobiorcę (np. porzucenie, kradzież, stan po spożyciu alkoholu, stan nietrzeźwości, stan po zażyciu środków odurzających). W pkt 8 ust. 4 umowy przewidziana została kara umowna w kwocie 12.000 zł jeżeli przyczyną rozwiązania umowy w trybie natychmiastowym jest stan po spożyciu alkoholu, stan nietrzeźwości lub stan po zażyciu środków odurzających. Zgodnie z jego brzmieniem „Zleceniobiorca zapłaci Zleceniodawcy karę umowną w wysokości 12.000,00 zł „,

Na zaistnienie takiej okoliczności (wykonywania przez pozwanego obowiązków pod wpływem alkoholu) powód powołał się w uzasadnieniu pozwu i przedłożył stosowne dowody z dokumentów potwierdzające, iż podczas kontroli trzeźwości w dniu 24 kwietnia 2014r. pozwany miał kolejno 0,74 promila (0,72 promila oraz 0,70 promila) alkoholu w wydychanym powietrzu. Pozwany tej okoliczności nie zaprzeczył podniósł jedynie, iż jest w trudnej sytuacji materialnej i bez pracy oraz uznał żądanie pozwu w kwocie 4000 zł. Wniósł jednocześnie o rozłożenie tej kwoty na raty miesięczne po 200 zł każda. Natomiast w swoim przesłuchaniu wskazał, iż taka kara jest dla niego dotkliwa, a do chwili zdarzenia realizował zlecenie przez okres 2,5 miesiąca. Strona powodowa w piśmie z dnia 05 grudnia 2016r. (k.57) oświadczyła, iż ogranicza żądanie pozwu do kwoty 6.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, podtrzymuje wniosek o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych oraz cofa pozew w pozostałym zakresie.

Uznanie może mieć postać umowy pomiędzy zobowiązanym a uprawnionym (tzw. uznanie właściwe) lub oświadczenia wiedzy zobowiązanego (tzw. uznanie niewłaściwe). W przypadku uznania właściwego - umowa uznania nie jest regulowana prawnie, jednak jej dopuszczalność wynika z zasady swobody umów. Kluczowe znaczenie dla tej postaci uznania ma oświadczenie woli zobowiązanego, w którym potwierdza on istnienie swojego obowiązku i zobowiązuje się (ponownie) do jego realizacji. Uznanie właściwe nie jest więc samoistną podstawą obowiązku,

wynika on nadal z pierwotnego tytułu. Celem uznania jest przede wszystkim ustalenie roszczenia, niekiedy też jego zabezpieczenie. Dla skuteczności umowy uznania roszczenie musi być w niej określone co do charakteru, choć niekoniecznie co do wysokości. Jako czynność prawna, uznanie właściwe może być dokonane wadliwie i nie wywoływać skutku prawnego. Jeżeli jednak zawarte w jego treści oświadczenie wiedzy zobowiązanego spełnia wymogi stawiane uznaniu niewłaściwemu jest ono kwalifikowane jako skuteczne uznanie niewłaściwe. W okolicznościach niniejszej sprawy oświadczenie pozwanego zawarte w piśmie z dnia 17 sierpnia 2015r. należy traktować jako oświadczenie wiedzy zobowiązanego, wyraz jego świadomości istnienia skierowanego przeciwko niemu roszczenia. Dla oceny, czy mamy do czynienia z uznaniem roszczenia, istotne jest to, czy zachowanie zobowiązanego, interpretowane zgodnie z powszechnie obowiązującymi regułami znaczeniowymi, mogło uzasadniać przekonanie osoby uprawnionej, iż zobowiązany jest świadom swojego obowiązku, a w konsekwencji oczekiwanie uprawnionego, że świadczenie zostanie spełnione. Na tej podstawie kwalifikuje się jako uznanie niewłaściwe roszczenia takie zachowania zobowiązanego, jak: spełnienie części świadczenia (jeżeli z okoliczności nie wynika, że zobowiązany traktował je jako całkowite zaspokojenie roszczenia); zapłata odsetek za okres, w którym roszczenie główne jeszcze nie uległo przedawnieniu; wniosek zobowiązanego o odroczenie terminu płatności, o rozłożenie długu na raty czy o umorzenie go w całości lub części (wyr. SN z 19.9.2002 r., II CKN 1312/00, OSN 2003, Nr 12, poz. 168). Uznanie niewłaściwe nie musi precyzować wysokości ani podstawy prawnej roszczenia. Jeżeli jednak dłużnik zastrzega, że uznaje tylko część roszczenia to odnosi się ono do tej tylko części.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie miało miejsce uznanie roszczenia przez pozwanego co do należności głównej w zakresie kwoty 4.000 zł. Nie mniej jednak pozwany podnosząc zarzuty co do wysokości kary umownej ponad tą kwotę oświadczył jedynie, iż jest ona „ zbyt dotkliwa”. Zauważyć jednak należy, iż przedmiotowa umowa została zawarta na czas określony od dnia 19 lutego 2014r. do 30 września 2014r., a pozwany realizował ją jedynie do 24 kwietnia 2014r. czyli przez okres 2 miesięcy i 5 dni czyli nawet nie przez okres połowy jej trwania. Zgodził się na powyższe zastrzeżenie umowne i musiał mieć świadomość skutków związanych z jej postanowieniami. Przy takim stwierdzeniu pozwanego trudnym jest nie przyznać racji stronie powodowej w zakresie ograniczonego powództwa do kwoty 6.000 zł. Tym samym Sąd uznał za zasadne roszczenie pozwu w zakresie zapłaty powyżej kwoty i orzekł jak w pkt I wyroku.

W myśl art. 203 §1 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia - aż do wydania wyroku. Odnosząc odpowiednio powyższą regulację do opisanego sytuacji procesowej należało stwierdzić, że wobec faktu, iż cofnięcie pozwu nastąpiło przed wyznaczeniem pierwszej rozprawy nie była potrzebna zgoda pozwanego

Zgodnie z art. 355 k.p.c. sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew lub jeżeli wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne, przy czym postanowienie o umorzeniu postępowania może zapaść na posiedzeniu niejawnym, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew w piśmie procesowym albo gdy strony zawarły ugodę przed mediatorem, którą zatwierdził sąd. Na tej podstawie sąd uznał, iż zachodzą przesłanki do umorzenia postępowania w oparciu o treść art. 355 §1 k.p.c., a przy tym nie ujawniły się okoliczności, o których mowa w art. 203 § 4 k.p.c. mogące wskazywać, że czynność cofnięcia pozwu jest sprzeczna z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. Tym samym orzekł jak w pkt III wyroku obejmując nim również roszczenie odsetkowe od należności głównej w kwocie 6.000 zł.

Jednocześnie kierując się dyspozycją art. 320 k.p.c., Sąd w pkt II wyroku rozłożył zasądzone wyrokiem świadczenie na 30 rat w wysokości po 200 zł (dwieście złotych) każda, płatnych do dnia 15 (piętnastego) każdego miesiąca, poczynając od miesiąca października 2018r. do marca 2021r. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat.

Sąd uznał, iż za takim rozstrzygnięciem (przy aprobachce strony powodowej) przemawia trudna sytuacja majątkowa pozwanego. Należało ocenić, iż orzeczenie w takim kształcie odpowiada skromnym możliwościom finansowym pozwanego. Jednocześnie fakt, iż pozwany sam zaproponował wymiar rat pozwala przypuszczać, że będzie w stanie w sposób skuteczny spłacić zadłużenie. Pozwany nadto, w toku procesu nie kwestionował zasadności roszczenia co do zasady (a co do wysokości - do kwoty 4.000 zł), a jedynie wnosił o rozłożenie tej należności na raty, co

de facto doprowadziło do bezspornego ustalenia kwoty należnej powodowi w tym zakresie. Stąd w ocenie Sądu w warunkach niniejszej sprawy ujawniły się szczególne okoliczności przemawiające za rozłożeniem zasądanego świadczenia na raty. Wysokość i liczba rat zostały przy tym dostosowane do możliwości finansowych pozwanego, a przy tym zapewniały dokonanie spłaty w rozsądnym terminie, który nie przekreślał interesu prawnego powoda związanego z przedmiotowym powództwem. Mając na uwadze powyższe powództwo należało uwzględnić wraz z wnioskiem pozwanego o rozłożenie na raty, co znalazło wyraz w pkt I i II sentencji orzeczenia. Nadto zaznaczenia wymaga, iż rozłożenie zasądanego świadczenia na raty ma jednak ten skutek, że wierzycielowi nie przysługują odsetki od ratalnych świadczeń za okres od daty wyroku do daty płatności poszczególnych rat (uchwała składu siedmiu sędziów SN – zasada prawna z dnia 22 września 1970 r., III PZP 11/70, OSNC 1971, nr 4, poz. 61).

Podstawę prawną rozstrzygnięcia o odsetkach ustawowych zawartą w punkcie I wyroku, stanowił art. 481 § 1 k.c., stosownie do którego, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 2011 roku (I CSK 243/10, LEX nr 848109) odsetki, w zasadzie według stopy ustawowej, należą się, zgodnie z art. 481 k.c., za samo opóźnienie w spełnieniu świadczenia, choćby więc wierzyciel nie poniósł żadnej szkody i choćby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności. Stanowią one zatem opartą na uproszczonych zasadach rekompensatę typowego uszczerbku majątkowego doznanego przez wierzyciela wskutek pozbawienia go możliwości czerpania korzyści z należnego mu świadczenia pieniężnego (analogicznie wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2000 r., II CKN 725/98). Powód żądał odsetek ustawowych od dnia wniesienia pozwu (t.j. 08 maja 2015r. – data nadania niniejszego pozwu) pomimo, iż wezwanie do zapłaty dochodzonej kwoty zostało doręczone pozwanemu w dniu 28 kwietnia 2014r. z zakreśleniem terminu zapłaty - 14 dni od daty doręczenia wezwania. Tym samym z uwagi na treść art. 321 § 1 k.p.c. Sąd zasądził odsetki ustawowe od kwoty 6.000 zł od dnia wniesienia pozwu. Zaznaczenia przy tym wymaga, iż zgodnie z aktualnym brzmieniem art. 481 § 2 k.c., jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie – w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych. Wzmiankowany przepis został znowelizowany ustawą z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 1830), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2016 r. (art. 57 ustawy). Dlatego też w zakresie odsetek sprzed daty 1 stycznia 2016 r. należało zasądzić odsetki ustawowe, zgodnie z poprzednim brzmieniem art. 481 § 2 k.c., wedle którego, jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona należą się odsetki ustawowe.

Zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). W przypadku, kiedy zakończenie procesu następuje wskutek cofnięcia pozwu przez stronę powodową, to właśnie powoda, co do zasady, należy traktować jako stronę przegrywającą proces, albowiem rezygnuje ona z wykazania zasadności zgłoszonego powództwa. Co prawda doktryna i orzecznictwo przewidują w analizowanej sytuacji procesowej możliwość odstąpienia od obowiązku zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanego, jednakże wymaga to wykazania przez powoda, że wystąpienie z powództwem było niezbędne dla celowego dochodzenia praw lub celowej obrony, z uwzględnieniem okoliczności istniejących w dacie wytoczenia powództwa. W rozpoznawanej sprawie cofnięcie powództwa nastąpiło na skutek decyzji strony powodowej w związku ze stanowiskiem pozwanego, co do uznania powództwa w kwocie 4.000 zł. Tym samym do rozliczenia tych kosztów Sąd przyjął, iż powód wygrał spór w 50 %. Na koszty strony powodowej składała się kwota : wynagrodzenia pełnomocnika procesowego w wysokości 2.400 zł, ustalonej na podstawie § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U z 2013 r., poz. 461 ze zm.), 600 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz kwota 4 zł tytułem opłat kancelaryjnych. Tym samym poniesiona została łączna kwota kosztów - 3.021 zł. Stąd w pkt IV wyroku od pozwanego na rzecz powoda zasądzono kwotę 1.510,50 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 1017/15

Dnia 10 października 2018r.

ZARZĄDZENIE

1. odnotować w kontrolce uzasadnień,
2. odpis wyroku wraz z odpisem uzasadnienia doręczyć pełn. powoda
3. przedłożyć z apelacją lub za 21 dni od doręczenia.

SSR Anita Wolska